

Pohjola kutsuu!

Pohjoismaista on monia tarinoita ja mielipiteitä, mutta nyt haluamme kuulla teidän tarinanne. Tässä projektissa teette elokuvia pohjoismaisista paikoista ja näkökulmista: Miltä asuinpaikkakunnallasi näyttää – täysin uudesta näkökulmasta? Ja mitä ajattelet Pohjoismaihin kuulumisesta, jos koet olevasi osa niitä? Jaa elokuvat muiden pohjoismaisten nuorten kanssa ja keskustele pohjoismaisen nuorisokulttuurin näkökulmista.

Aloitatte tarkastelemalla hieman projektia, Pohjoismaita – ja Pohjoismaita elokuvan muodossa.

MIKÄ ON POHJOLA?

Pohjolaan kuuluvat Tanska, Suomi, Färsaaret, Grönlanti, Islanti, Norja, Ruotsi ja Ahvenanmaa. Alueella on lähes 30 miljoonaa asukasta ja se ulottuu yli 3,5 miljoonan neliökilometrin alueelle. Pohjolan luonto on rikas ja monipuolinen, ja se tunnetaan pitkistä vuonoista, suurista järvistä ja korkeista vuorista.

Pohjolassa puhutaan useita kieliä, ja historiallisesti monet pohjoismaalaiset ovat kyenneet ymmärtämään toisiaan. Tanska, fääri, islanti, norja ja ruotsi ovat pohjoisgermaanisista kieliä ja ne ovat peräisin viikinkiajalla puhutusta kielestä. Suomi ja saame kuuluvat suomalais-ugrilaiseen kielikuntaan ja grönlanti (tai kalaallisut) eskimo-aleuttikielten inuiittien haaraan.

Meillä on paljon yhteistä Pohjolassa, eikä vähiten pitkän yhteisen historiamme ansiosta. Alueelle on ominaista tiivis poliittinen yhteistyö ja yhteiset demokraattiset arvot. Pohjola mainitaan usein esimerkkinä yhtenä maailman tasa-arvoisimmista alueista, ja se on korkealla sananvapauden mittauksissa. Mutta ajatusta Pohjolasta yhtenäisenä alueena voidaan myös kyseenalaistaa. Poliittiset jännitteet ja siirtomaa-ajan rakenteet – sekä historialliset että nykyiset – ovat jättäneet jälkensä alueeseen ja vaikuttavat edelleen maiden ja kansojen välisiin suhteisiin.

PIENRYHMISSÄ

- Mitä tiedätte Pohjoismaista?
- Mitä Pohjoismaat merkitsevät teille?
- Mitä mieltä olette muista Pohjoismaista? (Onko teillä ennakkoluuloja?)
- Pidätkö tärkeänä, että ymmärrämme Pohjoismaissa toisiamme paremmin? Miksi/miksi ei?

KOKO LUOKAN KESKEN

Dokumenttielokuvia on monenlaisia. Tekijät itse käsittelevät niissä todellista maailmaa ja faktoja. Dokumentit voivat olla havainnollisia kuin "kärpäsenä katossa". Ne voivat olla myös runollisia tai yhteiskuntakriittisiä – tai näiden kaikkien yhdistelmiä.

Pohjoismaita on kuvattu dokumenttielokuvissa aiemminkin. Katso klipit ja kiinnitä huomiota siihen, miten elokuvat kertovat tarinan eri leikkauksilla, kameran liikkeillä, musiikilla ja äänellä. Kiinnitä huomiota myös siihen, mitä ne kertovat ja miten sisällön ja elokuvallisten keinojen välinen vuorovaikutus on läsnä.

Voitte katsoa klipit osoitteessa nordeniskolen.org/fi/opetusmateriaali/pohjola-kutsuu-leike-tyoearkkiin-1

SKÁL (28:58-30:44 & 45:47-46:43)

Färsearilaisessa *Skál*-dokumentissa päähenkilö ja ympäristö näytetään erilaisten leikkauksien avulla, kuten lähikuvien avulla hänen kasvoistaan ja kokovartalokuvien avulla maisemasta. Tanssikohtauksessa kamera lähes leijuu hahmojen liikkeiden tahdissa.

HREIÐUR (01:23-03:15)

Islantilainen elokuva *Hreiður* näyttää elämän kulun paikan päällä pysäytetyssä, liikettä vailla olevassa otoksessa.

TSUMU (06:14-08:31)

Grönlantilaiset päähenkilöt kuvaavat omaa arkeaan matkapuhelimilla. Kuvat ovat raakoja mutta autenttisia ja läheltä katsottuna ne tuntuvat sekä henkilökohtaisilta että yksityisiltä.

HALF&HALF (koko elokuva)

Lyhyessä ja runollisessa dokumentissa *Half&Half* ohjaaja käsittelee tanskalais-grönlantilaista yhteisöä ja omaa identiteettikriisiään – ja tekee siitä erityisen henkilökohtaisen puhumalla sekä grönlanniksi että tanskaksi.

MITÄ TANSKAN KUNINGASKUNNALLA TARKOITETAAN?

Grönlanti, Färsearet ja Tanska ovat muodollisesti yhdistyneet Tanskan alaisuuteen nimellä Tanskan kuningaskunta. Grönlannilla ja Färsearilla on nykyään laaja autonomia, mutta suhde ei ole ollut ongelmaton – osittain siksi, että Grönlanti ja Färsearet olivat aiemmin Tanskan siirtomaita. Maiden välinen suhde on edelleen keskustelunaihe, samoin kuin kuningaskunnan tulevaisuus.

PIENRYHMISSÄ

- Antakaa esimerkkejä lähikuvien ja kokonaiskuvien käytöstä. Miten kuvan rajausta käytetään havainnollistamaan ihmisiä ja paikkoja? Antakaa myös esimerkki kameran liikkeestä.
- Mitä vaikutusta musiikilla ja äänellä on eri elokuvapätkissä?
- Millainen on mielestänne havainnoiva dokumentti? Ja miten se voi olla runollinen?
- Mikä on *Half&Half* -elokuvan sanoma? Miten se ilmaistaan? Mikä on elokuvan kriittinen näkökulma?

MUITA KLIPPEJÄ INSPIRAATION LÄHTEEKSI

HAVUMETSÄN LAPSET (16:10-17:55)

Dramaattiset luonnonilmiöt ja kaupunkien mielenosoitukset ovat visuaalisesti vastakkain suomalaisessa ilmastonmuutosta käsittelevässä dokumentissa, joka voitti pohjoismaisen palkinnon CPH:DOX-festivaaleilla vuonna 2024.

KRIGERE (1:04:35-1:05:15)

Krigere on yhteiskunnallisesti tiedostava norjalainen dokumentti kulttuurista ja identiteetistä. Kamera seuraa päähenkilöä, Mamoa, kuin karpänen kerrostalon katossa hänen kamppaillessaan läpi elämän.

